

Conjunt d'Edificis de la Fàbrica Guasch

Capellades

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Maties Guasch, 46-57
Emplaçament
Alçada: Zona industrial a migdia-ponent del casc urbà, 324

Coordenades:

Latitud: 41.52715
Longitud: 1.68548
UTM Est (X): 390331
UTM Nord (Y): 4598113

Classificació

Número de fitxa 08044 - 123
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Racionalisme
Segle XIX
Any 1859
Autoria de l'element: Manuel Font, (arquitecte), Andreu Oliva Lacoma (enginyer), Domènec Sugrañes (arquitecte) i altres
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, PGOU 1986
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: 0583102CF9908S
Autoria de la fitxa Juan Garcia Targa
Data de registre de la fitxa: dt., 12/01/2016 - 01:00

Descripció

Conjunt d'edificis construïts al llarg del darrer quart del segle XIX i durant la primera meitat del segle XX. En la parcel·la del costat de migdia de l'avinguda de Maties Guasch i alineats a la via es concentren tres edificis, construïts en períodes successius. El més antic és d'obra vista, té planta trapezoïdal amb façanes a l'avinguda Maties Guasch i el carrer Pau Casals, on hi ha l'entrada a través d'una tanca i porta. Consta de quatre naus de planta rectangular adossades per l'eix longitudinal, es cobreixen amb coberta de teula àrab a dues vessants. La façana a l'avinguda Maties Guasch composta segons vuit eixos amb amplies obertures de proporció vertical d'arc rebaixat amb totxo a plec de llibre.

Al costat de llevant hi ha adossat a l'anterior un segon edifici de planta quadrada que consta de planta baixa i pis, es cobreix amb coberta de xapa metàl·lica acabada amb ràfec, canal i baixants fins a la vorera.

En la parcel·la del costat nord de l'avinguda Maties Guasch, 57, hi ha un edifici aïllat de llenguatge noucentista, el més emblemàtic del conjunt. El configuren dos edificis, un de planta rectangular amb l'eix longitudinal perpendicular al carrer de Sant Ramon. Consta de planta baixa i dues plantes pis, es cobreix amb coberta a quatre vessants acabades amb ràfec. A la façana principal, separat per una torre amb rellotge hi ha el segon cos, de planta rectangular.

A la façana al carrer de Sant Ramon hi ha un cos de planta baixa amb coberta plana; s'hi accedeix pel pati. Al pati de la fàbrica s'hi arriba a través de la portalada monumental de la tanca, lleugerament desplaçada de l'eix de l'entrada principal al conjunt. L'àmplia portalada amb llinda plana, està protegida per una visera escalonada. L'obertura està tancada amb una dibuixada i treballada porta de ferro .

Observacions:

Primer edifici carrer Sant Ramon 1879-1881 (enderrocat), Edifici dels Tints (d'obra vista) 1921-1922. Edifici de Tissatge(ampliació l'edifici de Sant Ramon), 1929 (enderrocat el gener de 1939); fàbrica nova racionalista (torre del rellotge): 1940-1941.

Àrea d'Expectativa Arqueològica.

Història

L'arribada dels Guasch a Capellades va suposar un punt d'inflexió en l'estructura productiva i empresarial del tèxtil de la vila. El 6 de gener de 1857, es va constituir a Reus «Pujol y Guasch Hermanos» que tenia com objectiu establir dues fàbriques de teixits de cotó: una a Reus i una altra a Capellades. Els socis fundadors foren els germans Isaac i Francesc Guasch Pujol, junt a Joan Pujol Suqué. La fàbrica es va crear el 1859. Els Guasch inicialment dirigien els negocis des de Reus.

El 1861 es van traslladar els telers a «Cal Serra» (al carrer del Pilar) i a «Cal Mora». El 1860 funcionaven 15 telers a nom de Francesc Guasch Pujol. El 18 de novembre de 1867, es va constituir «Guasch Hermanos» amb l'objecte de fabricar teixits de cotó o de fil a la fàbrica que tenien arrendada a Capellades o a una altra que tenien fora de la vila. Els seus socis eren Isaac i Francesc Guasch Pujol. Mentre que el primer es feia càrrec de la fàbrica a Capellades, el segon dirigia les oficines barcelonines. La societat fou modificada l'1 de maig de 1871. Isaac, Maties, Josep i Joan Guasch Orts, fills d'Isaac Guasch Pujol, es feren càrrec de l'empresa. A finals de la dècada de 1860 ja era la fàbrica amb més telers de la vila.

El 1879 es van iniciar les obres d'una nova fàbrica, la primera en propietat, radicada al Carrer de St. Ramon, que va estar productiva a partir de 1881. Aquest espai inicial es va ampliar com a resultat de l'aplicació de

la màquina de vapor i la mecanització dels processos durant els anys 1898 i 1899 i posteriorment amb noves mecanitzacions 1910-1911.

L'edifici dels tints, que fou construït a inicis de la dècada de 1920 presentava una xemeneia de 41 metres d'alçada a més de dues naus, ampliades pocs anys després amb dues addicionals. Aquest espai comptava amb les quatre naus actuals des d'inicis de la dècada de 1930.

La Guerra Civil de 1936-1939 va suposar un canvi substancial, però no total, en l'aspecte físic de la fàbrica Guasch. La secció de tints va quedar totalment intacta a diferència d'altres espais completament destruïts.

Les bones relacions de la família Guasch van possibilitar la ràpida reconstrucció de les instal·lacions destruïdes en el difícil context de l'Espanya de l'autarquia. A la dècada de 1950 es van connectar les naus de filatura i tints, tot configurant pràcticament l'aspecte actual de la fàbrica. Els únics canvis destacables des de llavors es van produir a inicis de la dècada de 1980, donat que es va afegir un pis a un segment de la nau construïda a la dècada de 1950 i es va inaugurar una nau d'estampació, que estava separada de la resta de les instal·lacions, amb la qual es tancava el cicle de producció de l'empresa.

Bibliografia

GUTIÉRREZ I POCH, Miquel. 2004. "El perill de l'oblit: la indústria tèxtil a Capellades (1800-1913)", *Miscellanea Aqualatensia*, 11, CECI, Igualada, p. 141-167.

SPAL, Diputació de Barcelona. 2010. *Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental Capellades* (4 Vols). Bosch i Planas, Andreu; Lacuesta Contreras, Raquel; Cuspinera i Font, Lluís; Vilamala i Aliguer, Imma; Gutiérrez i Poch, Miquel i Sabatès de Hita, Gemma

TÉRMENS I GRAELLS, Miquel. En premsa. «El segle XX: compromís, violència i redreçament econòmic», *Història de Capellades* (títol provisional). Capellades. Ajuntament de Capellades.

ARXIU HISTÒRIC COMARCAL DE L'ANOIA

ARXIU DEL MUSEU DEL MOLÍ PAPERER DE CAPELLADES

ARXIU MUNICIPAL DE CAPELLADES

AJUNTAMENT DE CAPELLADES: Capellades. *Història en Imatges* n° 3. 2000.

